

gjort Penge dyrere, til at faa højere Renter, synes jeg, at det er meget rigtigt, at man søger at stoppe en saadan Trafik, og dette er jo Hensigten med Lovforslaget. Jeg billiger derfor Lovforslagets Formaal, og da der er indsat et Par Ventiler i § 2, der giver Justitsministeren Ret til, hvor særlige Forhold foreligger, dels at annullere Bestemmelsen om Henstand efter § 1, dels at bestemme, at der skal svares en højere Rente fra Debitors Side efter Forfaldstid, synes jeg ogsaa, at det maa erkendes, at Lovforslaget er saa betryggende og hensynsfuldt affattet til begge Sider, som den Slags Lovbestemmelser i det hele kan være — det er jo givet, at de ikke kan være lige behagelige for begge Parter.

Endnu ønsker jeg kun at gøre opmærksom paa, at jeg ikke synes, at det i næstsidste Linie af § 2 anvendte Udtryk „efter Forfaldstid“ er saa klart, som det kunde være. Jeg forstaar det saaledes, at det er den Forfaldstid, som vilde være indtraadt, dersom Moratoriet ikke var kommet og ikke blev benyttet. Som det staar her, vil det jo altsaa egentlig sige „efter Ikke-Forfaldstid“, thi Forfaldstiden kommer ikke. Men jeg forstaar altsaa Udtrykket saaledes, at den højere Rente kan paalægges fra det Tidspunkt, da Forfaldstiden vilde være indtraadt, dersom Moratoriet ikke var blevet benyttet, og den højtærede Justitsminister fremsatte nu i sine indledende Bemærkninger en Udtalelse, der støtter denne Opfattelse, saa der kan vel ikke være Tvivl derom.

Jeg kan paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til velvillig og hurtig Behandling. Jeg havde egentlig tænkt mig, at Sagen, som jo er vedtaget enstemmigt i det andet Ting og har faaet Tilslutning fra en Mængde Grundejerforeninger, fra Kreditforeningernes staaende Udvalg, og mange flere, kunde være gaaet igennem uden Udvalg, men jeg hører, at der fra anden Side ønskes, at Sagen henvises til et Udvalg, og det vil jeg saa for mit Vedkommende heller ikke modsætte mig. Men jeg anbefaler altsaa Sagen, som den foreligger, til velvillig og hurtig Fremme.

Birch: Det foreliggende Lovforslag hører jo til den Slags, som der under normale Forhold ikke kunde være Tale om at fremme med de Indgreb, det gør i Kontrakter og Overenskomster mellem Kreditorer og Debitorer. Men vi lever, som det oftere er fremhævet, i denne Tid under ekstraordinære Forhold, og det er ganske naturligt, at der ogsaa paa dette Omraade

tages Hensyn dertil. Saa vidt jeg har forstaaet, er Lovgrundens navnlig Ønsker fra Landets Grundejerforeninger og Kreditforeningernes staaende Udvalg og den af disse udtalte Frygt for, at der i denne vanskelige Tid kunde blive opsagt en hel Del Prioriteter, som det kunde blive vanskeligt for Debitorerne at faa erstattet med nye Laan, og at det altsaa kunde komme mange Grundejere til Skade, maaske til fuldstændig Ruin. Det er jo oplyst her for Københavns Vedkommende, at det er ikke saa faa Prioriteter, der allerede er opsagte, og det bekræfter jo, at der kan være en vis Frygt for, at der kan opstaa meget uheldige Forhold, og jeg synes derfor, det maa billiges, at der fremkommer Forslag for at raade Bod derpaa, uagtet der naturligvis kan være forskellige Meninger om Sagen, og jeg indrømmer, at der kan være en helt anden Opfattelse, end jeg har.

Et Par enkelte Spørgsmaal vil jeg dog tillade mig at fremdrage. Jeg er ikke klar over, hvor længe dette Moratorium varer, for det forekommer mig, at der kan være Misforstaaelse med Hensyn til den Tidsfrist, der er sat, den 31. December 1915, om den skal ses i Forhold til Opsigelsen eller i Forhold til Betalingstidspunktet. Er det Mening, at man ikke kan opsigte en Kapital før efter den 31. December 1915? Der staar nemlig: Man kan ikke fordre den betalt paa Grundlag af Opsigelse; og det forekommer mig, at en Opsigelse er netop en Fordring om at faa en Kapital betalt. Eller er det Mening, at der kan efter den 31. December fordres Betaling, selv om Opsigelsen er foregaaet allerede i Juni Termin 1915? Saa kan den jo fordres betalt den 2. Januar, da der ikke er nævnt nogen bestemt Termin, til hvilken det skydes ud. I saa Tilfælde forekommer det mig ikke, at denne Henstand er af synderlig Betydning for Grundejerne, naar der kun bliver Tale om, at de faar $\frac{1}{2}$ Aars Henstand; naar Kapitalen skulde have været betalt i Juni Termin, og de kun faar Henstand til 31. December, er det kun $\frac{1}{2}$ Aar, medmindre man vil medregne de Dage fra December Termin til den 2. Januar. Det er altsaa et Spørgsmaal, som jeg synes, at der er al Grund til at faa lidt nærmere overvejet, om Tidspunktet refererer sig til Opsigelsen af Debitor eller til Betalingen. Det er muligt, at jeg ser fejl paa Bestemmelsen, men det forekommer mig, at der kan opstaa Tvivl derom. Der nævnes kun Opsigelse som Grundlag for Krav paa Be-